26. YIL

Karikatürk

KARİKATÜRCÜLER DERNEĞİ HABER BÜLTENİ

sayı 21

Kasım 1995

Kareyel'den Hans & Hasan

Erdoğan Kareyel'in bir süredir Milliyet'in Avrupa baskısı için çizdiği günlük bant "Hans & Hasan" kitaplaştı.

Hans & Hasan 35 yıldır içiçe yaşayan Almanların ve Türklerin mizahını yapıyor. Bu iki tipin toplumlarının olumlu birer simgesi olduğunu belirten Erdoğan Kareyel, "İdealist, hümanist, hoşgörülü ve sağduyulu" özellikleri bulunan "Hans'la Hasan'ın", gerçek hayattaki Hans ve Hasan'lara pek benzemediğine dikkat çekiyor. Ancak bu nitelikleriyle gerçek hayattaki Hans ve Hasanların eleştirisini yapıyorlar. Bu zıtlık aracılığıyla "Hans Hansları, Hasan da Hasanları eleştiriyor."

İkisi de işçi olan bu tiplerin günlük hayatından sahnelere dayanan çizgi bantlarda, farklı kültürlerden gelmenin çelişkileri irdeleniyor.

Karayel, bantın en güzel özelliğinin her iki toplumu da yeri geldiğince eleştirmek olduğunu vurguluyor.

Hans & Hasan, bir yıl süreyle GülüGülü mizah dergisinde yayımlandı. O dönemde Alman gazete, radyo ve televizyonlarının ilgisini çeken tipler kısa sürede tanındı ve kitlelerin ilgi odağı oldu.

Karayel, Hans & Hasan'ın şimdilik günlük bir Alman gazetesinde yayımlanmadığını ama bu eksikliğin giderilmesi için girişimlerini sürdürdüğünü belirtiyor.

Altı aydan bu yana Milliyet gazetesinde yayımlanan bantlardan derlenen karikatür albümü 11 Ekim'de açılan Frankfurt Kitap Fuarı'na da katıldı.

Eseriyle iki toplumun insanlarının birbirlerini daha iyi anlaması ve bütünleşmesine mizah yoluyla katkıda bulunmayı amaçladığını belirten Erdoğan Karayel, çalışmasının şimdiden oldukça ilgi gördüğünü belirtiyor.

İÇİNDEKİLER

242 Yitirdiğimiz Çizerler / Aydın Aliustaoğlu

243 Meddah karikatürcü Cem Yılmaz

244 Zincirli Ördek 80 yaşında -

245 Asterix'in çizeri Uderzo - Karikatürcü Walter Goetz öldü

246 Basın Dünyasından

247 İlginç bir sansür yöntemi

248 İstanbul Bienali - Haber yapılan espri

249 Karikatürlerle İstanbul - Biret'in fıkraları

250 Yarışma sonuçları

251 Sergiler, etkinlikler, olaylar

240 Yarışmalar - Karikatürde ilkler - 6

Yitirdiğimiz Çizerler...

AYDIN ALİUSTAOĞLU (1935-1993)

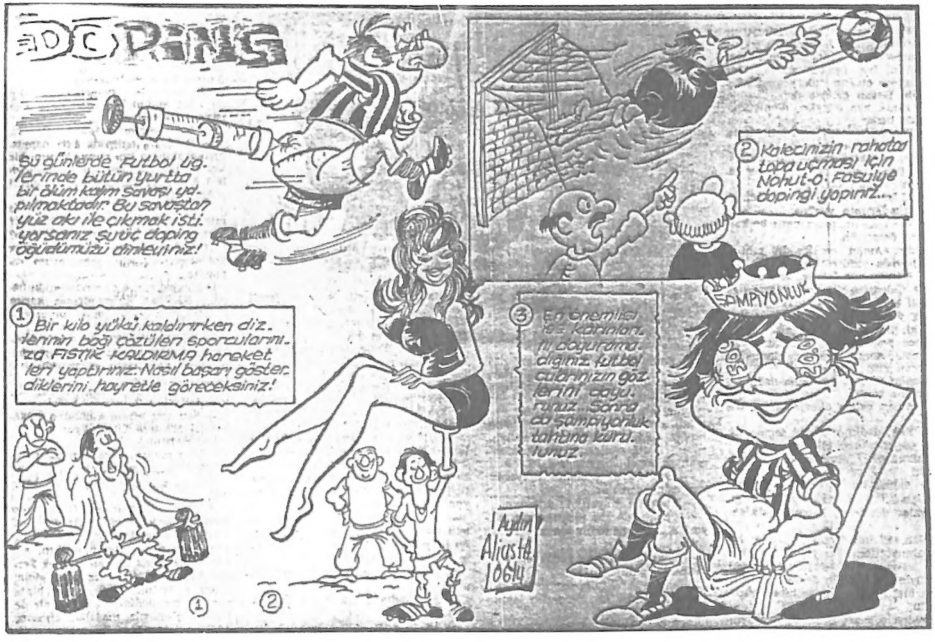

Aydın Aliustaoğlu, 1935 yılında Giresun'da doğdu. İstanbul Güzel Sanatlar Akademisi'ni bitirdi. Sonra Fen Fakültesi'ne de devam etti, fakat bitirmeden okulu bıraktı. Hayatının büyük bir bölümünde, karikatür çizerek geçimini sağladı. Karikatürlerinin yanında çizgi romanlar yaptı. Akbaba, Pardon, Papağan, Gırgır mizah dergileri ve çeşitli gazetelerde karikatürleri yayımlandı. Pardon dergisinde pekçok kapak karikatürü çıktı, reklam resimler, portre karikatürleri yaptı.

Televizyonlara eğlence ve yarışma programları hazırladı.

Karikatürcüler Derneği'nin ilk üyelerinden olan Aydın Aliustaoğlu 1.3.1993 günü İstanbul'da vefat etti.

KARİKATÜRK KARİKATÜRCÜLER DERNEĞİ HABER BÜLTENİ
Ayda bir kez yayınlanır. Çizgi,yorum ve görüşler kişilere aittir...
YAYIN KURULU: ERDOĞAN BAŞOL, METİN PEKER, CEM KENAN ÖNGÜ, DEVRİM DEMİRAL, ERGİN GÜLEN
KATKIDA BULUNANLAR: YENER ÇAKMAK
DİZGİ-MİZAMPAJ: B. SADIK ALBAYRAK
YAZIŞMA ADRESİ: Karikatürcüler Derneği Yerebatan Sarnıcı Çıkışı 34410 Sultanahmet-İSTANBUL.
TEL: 0 212-513 60 61 **FAKS:** 0212-527 26 18
İRTİBAT BÜROLARI: Ankara: METİN PEKER, Konur Sok. 31/10 Kızılay - ANK. Tel: 417 37 28, Trabzon: ADNAN TAÇ, Kunduracılar Cad. Neşe Sok. No: 1 K.3 TRABZON
Antalya: ORHAN COPLU, Atatürk Kültür ve Sanat Merkezi Karikatür Evi, TRT Caddesi - ANTALYA, Tel: 243 43 75, faks: 247 15 57
BASKI: Papirüs Basım

Önemli...

Derneğimiz "medya" konulu karma bir karikatür sergisi düzenlemeye karar vermiştir. Sergiye katılmak isteyen bütün üyelerimizin 30 Kasım'a kadar "medya" konulu karikatürlerini göndermelerini bekliyoruz.

Karikatürcü meddah Cem Yılmaz

Leman Dergisi çizerlerinden Cem Yılmaz'ın Leman Kültür Merkezi'ndeki "şovu" geniş ilgi görüyor. Gösterisinde, "yurdum insanları" olarak adlandırdığı çeşitli insan portreleri çizen Cem Yılmaz, televizyon, sinema ve reklam dünyasının tiplerinden yararlanarak espriler üretiyor.

1992'den beri Leman'da çizen Cem Yılmaz, bir buçuk yıldır da Leman'da bir köşe hazırlıyor. Cem Yılmaz, karikatürde Türkiye insanlarının yeralması gerektiğini savunuyor. Bu konuda bir gazetede yeralan röportajda şunları söylüyor: "Bizim insanımızın, yani enternasyonel değil de Türk insanı gözlemlerinin olduğu karikatürleri seviyorum. Nevzat, Kamil böyle insanları seviyorum. Fantom çiziyorum, düşünüyorum onlar da bizim dilimizi kullansalar n'olur? Ya da Süpermen ve Clark Kent'i düşünüyorum. Clark şimdi gazeteci ya. Bizim sigara içilmez medya plazalarda olsa, şu sigara odalarında falan... Yani böylesi bize daha yakın..."

Cem Yılmaz gösteriyle ilgili şunları anlatıyor: "Gösteri, öyle 'komik adamsın bir şeyler yapsana' diye çıkmadı. Komik adam değilim aslında. Yani öyle diyorlar ama komiklik olsun diye yapmıyorumki hiçbir şeyi. Bu, benim aslında. Zaten karikatürcü olmak için gözlemci olmak gerekiyor. E, karikatürist adam, bir tip adamdır yani. Mesleki teknik yanlarını bir yana bırakırsan, karikatürist adam farklı adamdır. Gözlemi ile insanların arasında yaşamasıyla..."

1992'den beri Leman'da çizen Cem Yılmaz, Leman Kültür Merkezi'nde, son günlerde yoğun ilgi gören bir gösteri sunuyor. Kendisine 80 kuşağı dendiğini belirten Yılmaz'a göre, karikatür ve mizah tiplemelerinin Türkiye insanlarını yansıtması çok önemli.

Televizyondan öneriler geldiğini belirten Cem Yılmaz, şaşırtıcı ve yeni bir şey yapmadan televizyona çıkmayı reddettiğini söylüyor. Televizyondaki birçok şovun da başarısız olduğunu vurguluyor.

Gösterideki "yurdum insanı" tiplemesinin yakalanmasında 80 sonrasında yetişmesinin büyük rolü olduğunu belirten, bu nedenle hiçbir ideolojiye "bağlanmadığını" vurgulayan Cem Yılmaz, ideolojik tutumu "takıntı" olarak görüyor: "Çok acayip bir dönemde dünyaya geldik, öyle diyorlar. Diyorlar, 'Kardeşim, sen 80 yılında, ihtilalde 7 yaşındaydın.' Evet. Ne ki yani şimdi bu? 'Sen Özal dönemi çocuğusun.' Ben Özal'ı Türkiye'ye nescafeyi getiren adam olarak hatırlıyorsam kabahatım mı bu benim? Hiçbir saplantım, takıntım olmadığı için her kesimle takılabiliyorum. Yani kokteyl havasında da olabiliyorum, portakal kasası üzerinde poğaça da yiyebiliyorum. Babam, dayım, annem de böyle. Her şeyi kendi yerinde hisseden, bilen insanlar." Cem Yılmaz'ın izleyicileri arasında medyanın birçok ünlüsü de bulunuyor. Yılmaz, gösterisinin "underground" bir hava taşıdığını belirterek, gördüğü yoğun ilgi sonucu bu havanın kaybolmasından yakınıyor.

Zincirli Ördek 80 yıldır koşuyor

Fransa'nın en eski mizah gazetelerinden "Le Canard Enchainee (Zincirli Ördek) 80. kuruluş yılını kutluyor.

Fransız politikacıların korkulu düşü, saygın hırsızların ve kapitalist dolandırıcıların baş belası ünlü politik mizah gazetesi Zincirli Ördek'in ilk sayısı 10 Eylül 1915'te çıktı. Bağımsızlığını koruyabilmek için ilk sayısından bu yana hiçbir şirketten ve devlet kuruluşundan reklam almayan Zincirli Ördek, Fransız politik tarihinde birçok skandalın ortaya çıkmasını sağladı.

Son yirmi yıldaki önemli birkaç yayını şunlardı: Cumhurbaşkanı Valery Giscard d'Estaing'in seçimleri yitirmesine yolaçan "Elmas yolsuzluğu", sosyalist başbakan Pierre Beregovoy'un intiharına yolaçan bir milyon franklık rüşvet haberi, Cumhurbaşkanı Jacques Chirac ile başbakan Alain Juppe'nin belediye evlerinden torpille aldıkları düşük kiralı lüks apartman daireleri haberi.

Le Canard Enchainé'ın (Zincirli Ördek) ilk sayılarından biri

Birinci Dünya Savaşı sırasında basına yönelik sansüre rağmen hükümeti eleştirmekten çekinmeyen Zincirli Ördek, hiçbir sansüre boyun eğmemeyi temel ilkesi yaptı. Gazetenin ilk genel yayın yönetmeni Maurice Marechal 1915 yılında yaptığı bir söyleşide "yapıcı olduğuna inandıkları hiçbir eleştiriyi yapmaktan kaçınmayacaklarını" açıklamıştı. Fransız halkının benimsemediği, hükümetin ekonomik, politik, mali alandaki birçok kararını ince bir dille eleştiren ve mizahın diliyle alaya alan Zincirli Ördek, yayın hayatı boyunca ırkçılığa, soykırıma ve köktendinciliğe karşı çıktı.

Abidin Dino'nun resimleri İstanbul Kültür ve Sanat Vakfı'na bağışlandı

İki yıl önce ölen Abidin Dino'nun resimleri ve yapıtlarının telif hakları eşi Güzin Dino tarafından İstanbul Kültür ve Sanat Vakfı'na bağışlandı.

Güzin Dino, eşinin yapıtlarının yurtiçinde ve yurtdışında korunmasını ve tanıtılmasını İKSV'nin gerçekleştireceği inancıyla yapmış olduğu bağış için şunları söyledi:

"Abidin Dino ardında sayısız desen, birçok resim, yayımlanmış ve yayımlanmamış birçok yapıt bıraktı. Bunlara özel arşivini de eklemek gerekiyor. Bunların tümünün, benim ölümümden sonra güvenilir ellerde korunması ve tanıtılmasını istedim."

Asterix'in çizeri Uderzo

Galyalı küçük adam Asterix'in maceralarını kim bilmez. Ormanlarla kaplı ülkesini, çok şişman ama müthiş güçlü arkadaşı Hopdediks'le birlikte koruyan bu roman kahramanı Albert Uderzo'nun eseri.

Sadece çocukların değil, büyüklerin de ilgiyle okuduğu Asterix'in yaratıcısı Uderzo, 1934 yılında "Küçük Parisli" adlı bir dergide ilk Micky Mouse'u okuduktan sonra çizgi romanların tutsağı olduğunu söylüyor. O zaman 7 yaşında olan sanatçı, okuduğu bu ilk çizgi romanda geçen "Zak! Bimm! Puff!" gibi nida sözcüklerinin şifresini çözdükten sonra bu renkli resimlerin etkisinden bir daha kurtulamamış.

Yarattığı çizgi kahraman Asterix bütün dünyada 250 milyon satan Uderzo, şimdi 68 yaşında ve kapalı kapılar ardında Asterix'in 30. serüvenini hazırlıyor. Uderzo, şimdi bile boş zamanlarında Vakvak Amca'nın serüvenlerini okuduğunu itiraf ediyor. Vakvak Amca'nın serüvenlerini saatlerce televizyonda izlemeyi de ihmal etmiyor.

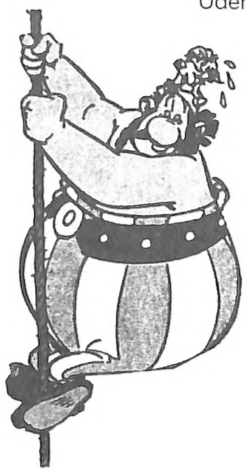

Karikatürist Walter Goetz öldü

Karikatür sanatçısı Walter Goetz, geçtiğimiz ay İngiltere'de öldü. 1911 Almanya doğumlu sanatçı, "Colonel Up and Mr Down" "Major Thompson" gibi yapıtlarıyla ve resimlediği kitaplarla tanınıyordu. Goetz Münih Krizi sırasında da İngilizlere BBC'nin Almanya servisinden seslenmişti.

1938 eylülü, İngiltere'de savaşın yakın olduğunun düşünüldüğü ve hazırlıklar yapıldığı bir dönemdi. Siperler kazılıyor, gaz maskeleri üretiliyordu. Başbakan, bu siperlerin uzak bir ülkede, tanımadıkları insanlar arasındaki tartışmalar yüzünden kazıldığını açıklıyordu. Bu dönemde yapılanların duyurulması için BBC Avrupa servisinin kurulması düşünüldü ve Goetz göreve çağrıldı. Hiç yayın deneyimi olmayan Goetz, mikrofonu eline aldı ve kısıtlı olanaklarla, BBC'nin Almanca yayınlarına başladı.

Yahudi bir baba ve Fransız bir annenin çocuğu olarak 1911 yılında Almanya'da doğan Goetz, 1922 yılında Yahudi asıllı dışişleri bakanı Walter Rathenau'nun öldürülmesinin ardından, daha iyi bir eğitim alabilmesi için İngiltere'ye gönderildi. Almanya'ya iki yıllığına resim öğrenimi için dönen Goetz, tekrar İngiltere'ye döndü ve İngiliz vatandaşlığına geçti.

1933 yılında, Daily Expres'te yayımlanan "Colonel Up and Mr Down" ile karikatür bantları çizmeye başlayan Goetz, aynı zamanda başka dergiler için de çiziyordu. Savaş sırasında istihbarat bölümlerinde görev yapan Goetz, savaştan sonra çizmeyi sürdürdü. Almanya'yı ziyaret eden sanatçı Observer'de yayımlanan makaleleri resimledi. Pierre Danonis'in kitabı "Major Thompson" için yaptığı çizimlerle büyük ün kazanan sanatçı, Fransa'ya yerleşti ve 1980 yılına kadar İngiltere'ye dönmedi.

BASIN DÜNYASINDAN

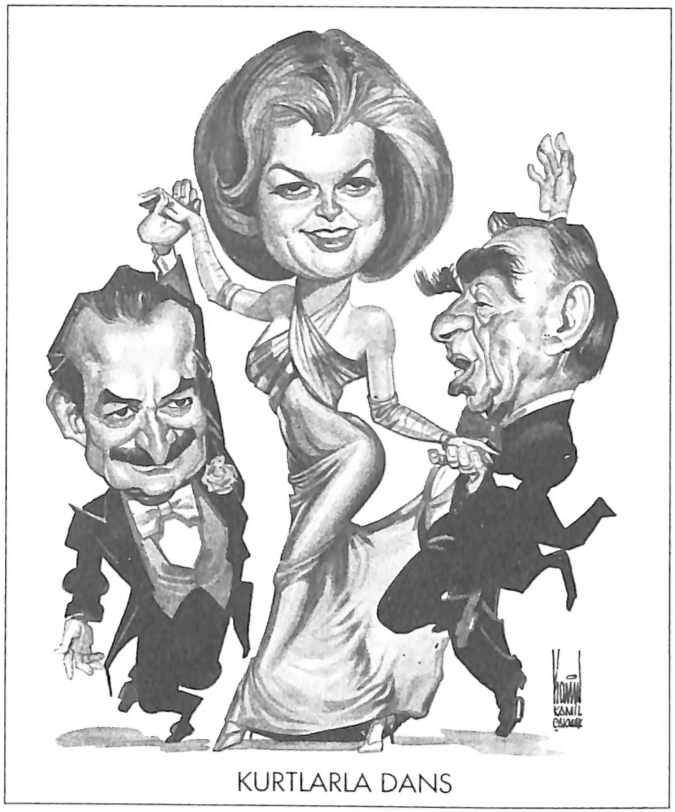

KURTLARLA DANS

KAMİL ÇAKMAK - BUGÜN

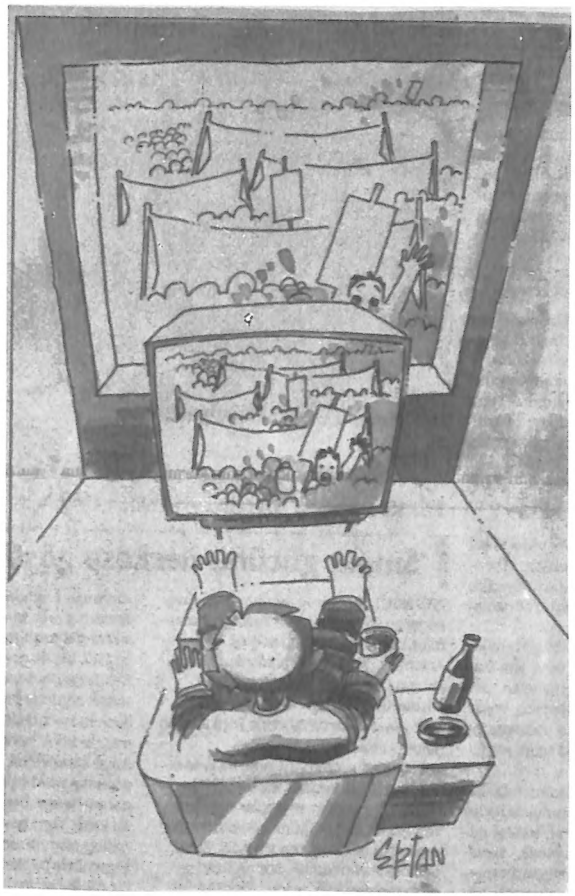

ERTAN AYDIN - EVRENSEL

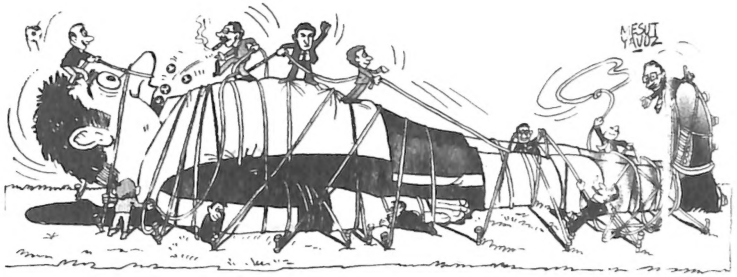

MESUT
YAVUZ -
MİLLİYET

BİR KONU BİR GÖRÜŞ

İlginç bir sergi ilginç bir sansür yöntemi

Karikatür çalışmalarını Trabzon'da sürdüren Tamer Küçük, 29 Eylül 1995 günü 2. kişisel karikatür sergisini Gologlu Kültür Merkezi'nde açtı.

Trabzon Belediyesi'ne ait olan galerideki serginin açılışını, çizerlerin sürekli uğrak yeri olan Ganita çay bahçesinin bulunduğu mahallenin muhtarı Gürsel Gençsoy yaptı.

Refahlı belediyeciler, kokteyli yasakladıklarından açılışta konuklara "Mısır ekmeği - ayran" ikram edildi.

Sergide; deniz kirliliğini simgeleyen ve bizzat denizden toplanmış birtakım "çöp-nesneler", galerinin bir köşesinde dekor(!) oluşturmuştu.

Gittikçe yokolan balıkların yerini ise oltayla tutturulmuş ve tavandan sarkıtılmış misinalardaki karton-çizim balık maketleri almış.

Serginin en ilginç yanını oluşturan olayı Tamer küçük bana anlattığında hayretler içerisinde kaldım. Sergi hazırlığı sırasında yerleştirilme işlemi yapılırken belediye yetkilileri eserleri tek tek inceliyor ve karikatürlerden üç tanesinin "müstehcen" olduğu gerekçesiyle indirilmesini istiyorlar. Tamer Küçük de "Ya hepsi sergilenir ya da hepsini indiririm" deyince, tepki almamak için olacak ki, yetkililer pazarlığa girişiyor. Ve sonunda anlaşma sağlanıyor: Belediyecilerin isteği üzerine, sözkonusu üç karikatürdeki göğsü gözüken kadınların göğüslerine birer parça siyah bant atılıyor ve sorun da böylece çözümleniyordu.

Bu serginin diğer bir ilginç yanı da, belediye yetkililerinin tavrına karşılık Tamer Küçük'ün sergiyi yalnızca 1 gün sergiledikten sonra kapatması oldu.

Çeşitli nedenlerle sergilenen eserlerin indirildiğini, poşete konulduğunu duymuştum ama bir karikatür eserindeki çizimin üzerinin "AYIP" diye bantlandığına ilk kez tanık oluyordum.

Muammer KOTBAŞ

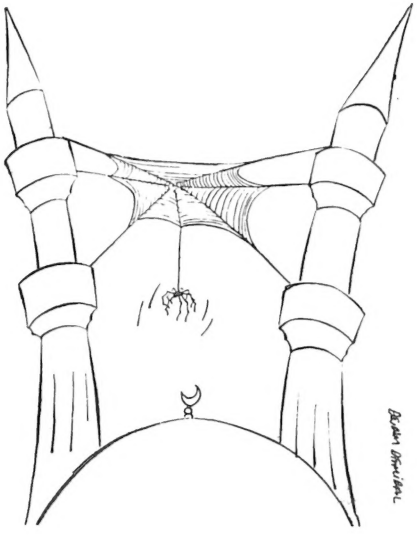

DEVRİM DEMİRAL - KARİKATÜR

ERDAL ALAY - POSTA

Necmi Rıza'nın karikatürüne sansür

Üyemiz karikatürcü Necmi Rıza Ayça'nın Çorum'da bir sergide yer alan, Dünya Kalite Günü dolayısıyla çizdiği karikatür, müstehcen olduğu gerekçesiyle sergiden kaldırıldı. Çorum Güzel Sanatlar Galerisi'nde 16 Ekim'de açılan sergideki, Ayça'nın "Adem ile Havva ve yasak meyveyi sunan yılanı" simgeleyen karikatürü TSE Çorum Bölge Müdürü Uğur Özdemir tarafından müstehcen bulunarak sergiden kaldırılmıştır.

4. İstanbul Bienali

İstanbul Kültür ve Sanat Vakfı tarafından düzenlenen 4'üncü Uluslararası İstanbul Bienali'ne katılacak sanatçılar açıklandı. Sanat yönetmenliğini Rene Block'ın yaptığı, 11 Kasım - 10 Aralık tarihleri arasında gerçekleştirilecek bienalin teması "Orientation, Paradoksal Bir Dünyada Sanatın Görünümü" olarak açıklandı.

110 sanatçının katılacağı İstanbul Bienali'ne Türkiye'den 19 sanatçı katılıyor. Bienal sergileri Tophane'deki eski gümrük deposunda, Yerebatan Sarnıcı'nda, Aya İrini ve Atatürk Kültür Merkezi'nde açılacak.

Bienalin bir yarışma değil, bir buluşma olduğuna dikkat çeken Block'un seçtiği Türk sanatçılar şunlar: Fatma Binnaz Akman, Hakan Akçura, Hüseyin Alptekin, Selim Birsel, Handan Börtüçene, Cengiz Çekil, Esra Ersen, Ayşe Erkmen, Murat Işık, Gülsün Karamustafa, Aydan Mürtezoğlu, Kemal Önsoy, Füsun Onur, Osman Sarkis, Hale Tenger, İskender Yediler, Arzu Çakır ve Adem Yılmaz.

Hasan Kaçan'ın esprisi Hürriyet'e asparagas haber oldu

Hürriyet yazı işleri, herkesin görmediğini düşünerek Aksiyon dergisindeki bir haberi büyüttü ve "Özel TV'ler için dinci kumanda" başlığı ile verme ustalığını gösterdi.

Bunun üzerine Yeni Şafak gazetesi "Hasan Kaçan'dan asparagas tuzağı" haberini verdiğinde, Hürriyet'in Hasan Kaçan'ın esprisini "ciddiye" aldığı ortaya çıktı. Çünkü Kaçan yalnızca hayal gücünü konuşturmuş ve henüz kimse "dinci kumanda aletini" icat etmemişti.

Hürriyet, arka sayfasından geniş yer ayırarak duyurduğu "haberi" Hasan Kaçan'ın yazısına dayandırıyordu. Ancak Kaçan, Yeni Şafak gazetesine verdiği konu ile ilgili demecinde bu yazının yalnızca hayal ürünü olduğunu söylüyordu.

Bu durumda büyük olasılıkla Yeni Şafak gazatesini okuyanların güldüğü haber, Hürriyet okurlarının dükkan dükkan dolaşmasına yolaçmıştı. Çünkü Kaçan Samanyolu, Kanal 7 ve TGRT'yi alan, diğerlerine kilitli olan uzaktan kumanda aletinin, kolaylıkla piyasada bulunabildiğini de yazmıştı.

Yeni Şafak, Kaçan'ın yazısının haber olmadığını açıkladığı gün, dinci kesime karşı "duyarlı" olan Hürriyet'e bir "atlatma haber" daha verdi. O da "tesettür gözlüğü" icadı idi. Bu gözlük takıldığında etrafta açık saçık gezinen kadınları örtülü gösteriyormuş.

İlginç. Ancak gözlük projesinin de, dinci kumanda aleti gibi "hayal" olduğunu belirtelim. Ne olur, ne olmaz...

25 Eylül 1995 Yeni Şafak

Hasan Kaçan'dan asparagas tuzağı

Hürriyet

Özel TV'ler için dinci kumanda

Hasan Kaçan'ın "dini kanallara özel uzaktan kumanda aleti" esprisini gerçek zanneden Hürriyet bunu manşetten asparagas haber yaptı. Yeni Şafak gazetesinin Hürriyet'in manşeti üzerine hazırladığı "Hasan Kaçan'dan Asparagas tuzağı" haberinin küpürü.

Karikatürlerle İstanbul

Şehir Planlamacıları Odası, İstanbul'un sorunlarını işleyen karikatürleri biraraya topladı. Karikatürler, İstanbul'un kaybolan silueti, tarihi eserlerin yokoluşu, betonlaşma, hava kirliliği, yeşil alanların tahribi ve kentten kaçış gibi konuları işliyor.
Şehir Planlamacıları Odası, yayınlarında bu karikatürlere yer vermek istiyor. Oda yetkilileri karikatürlerin kent gerçeğini vurucu bir biçimde yansıttığını belirterek şunları söylediler: "Karikatürler kentin içler acısı durumunu en iyi şekilde gözler önüne seriyor. Biz şehir planlamacıları olarak mümkün olduğu kadar İstanbul'un çarpık kentleşmesini gerek yazı, haber gerekse fotoğraf ve karikatürlerle gözler önüne sermeye çalışacağız. Plansızlık İstanbul'un kaderi olmamalı."

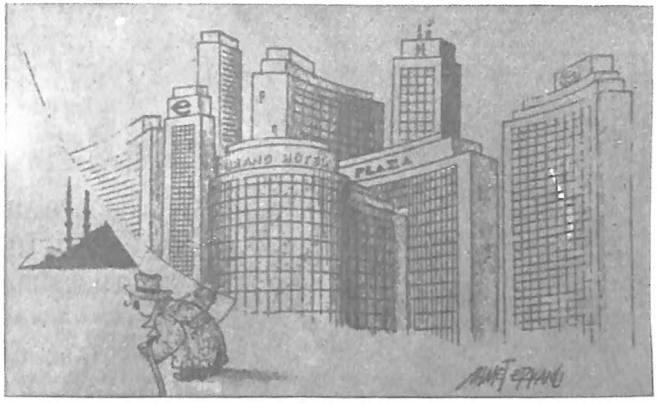

Kemal Can (sol köşede) ve Ahmet Erkanlı'nın İstanbul karikatürleri

İsviçre'den Temel'li

İsviçre'nin Nidau kentinde yaşayan grafik sanatçısı İsmail Biret onca işinin arasında oturmuş bir "Karadeniz esintileri" derlemesi yapmış... Kendimizi esintiye bırakalım...

Temel dükkan dükkan dolaşıp koyu renk tuvalet kağıdı arar dururmuş. Sormuşlar:
–Neden renklisini arıyorsun?
–Beyazı çabuk kirleniyor, demiş...

***

Tren garında gişeye yaklaşan Temel gişedeki memurla pazarlığa girişmiş. "Git işine be adam", demiş gişedeki memur, "Tren biletinde pazarlık mı olurmuş?" Temel:
–Sen bilursun, demiş, ben de gider öbür gişeden alırım.

***

Ayağı Karıncalanan Temel, tutmuş ayağına böcek tozu serpmiş...

***

Temel çalıştığı fabrikada şefi tarafından yavaş çalıştığı için sık sık eleştiriliyormuş. Sadece çalışması değil bütün hareketleri, yürüyüşü bile son derece yavaşmış. Sonunda şefi patlamış:
–Be adam, demiş, senin çabuk yaptığın bir iş yok mudur?
–Vardır elbette, demiş Temel, çabuk yorulayrum...

***

Temel posta trenine bilet almış, ama tutmuş aynı yöne giden eksprese binmiş. Bileti kontrol eden biletçi:
–Bu hızlı tren, demiş, ya in ya da farkını öde..
Temel de inatlaşmış:
–Yok, demiş, ben inmem siz yavaş cidun...

***

Temel bir başka trene de bilet almadan binmiş. Biletçi gelip bilet sorduğunda: "Almayrum", demiş "Nasıl olsa bana çıkmayu..."

***

Temel, kaset, plak ve müzik aletleri satan bir dükkan açmış. Gelen müşterilerden biri piyano için parçalar istediğinde Temel:
–Yok, demiş, biz piyanoyu bütün satayruz...

***

Temel'in bir ayağında kahverengi, diğer ayağında da siyah çorap gören arkadaşı "Hiç böyle şey görmedim" deyince Temel:
–Belki inanmayacaksın ama, demiş, evde aynısından bir çift daha var..

***

Temel arkadaşına sormuş:
–Bir homoseksüelin aklını nasıl karıştırırsun?
Arkadaşı epey düşünmüş bilememiş. Temel:
–Ellisekiz rakkamiyla, demiş.
Arkadaşı şaşkın şaşkın bakıp "Nasıl yani?" diye sorunca Temel gülmüş:
–Bak senin de aklin karişti...

Melih Aşık
Açık Pencere, Milliyet

3. Ulusal Taka Karikatür Yarışması sonuçlandı

Karadeniz Gazetesi 3. Taka Ulusal Karikatür Yarışması sonuçlandı. 25 Eylül 1995 tarihinde toplanan seçici kurul 65 sanatçının 203 eserini değerlendirerek ödül alan karikatürleri seçti.

Birincilik Ödülü Raif Gökkuş, İkincilik Ödülü Hakan Sümer, Üçüncülük Ödülü Atila Özer'in karikatürlerine verildi.

Karadeniz'le ilgili konulu dalda özel ödülü Murat İlhan alırken, Ticaret ve Sanayi Odası Özel Ödülü Ahmet Erkanlı, Gazeteciler Cemiyeti Özel Ödülü Muhammet Şengöz, Karadeniz Teknik Üniversitesi Özel Ödülü Özcan Çalışkan'ın karikatürlerine verildi.

Yarışmanın ödül töreni ve sergisinin açılışı 13 Ekim'de yapıldı.

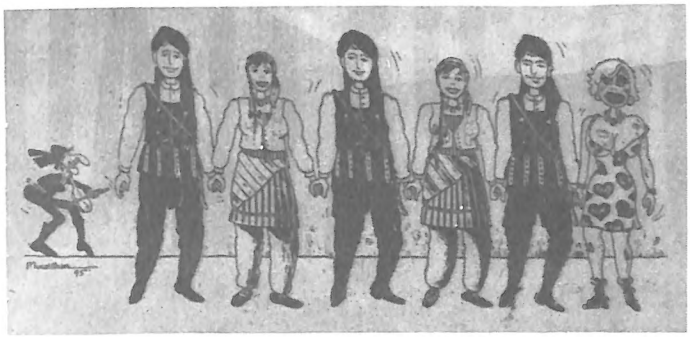

Murat İlhan / Karadeniz'e özgü konulu dalda Birincilik Ödülü

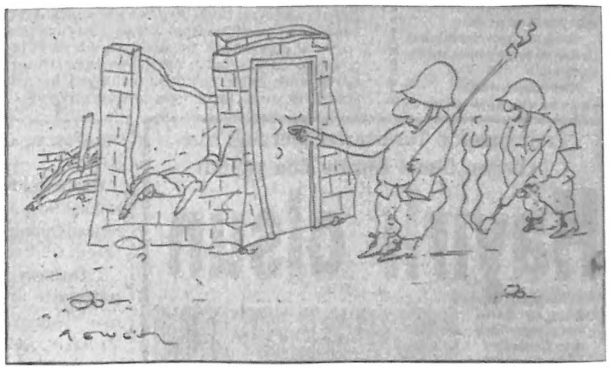

Muhammet Şengöz / Gazeteciler Cemiyeti Ödülü

Raif Gökkuş / Serbest dalda Birincilik Ödülü

TSE Karikatür Yarışması sonuçları

Türk Standardları Enstitüsü'nün bu yıl 7.sini düzenlediği "Standard - Kalite" konulu karikatür yarışmasının sonuçları belli oldu. İbrahim Çıngay, Hüseyin Özdamar, Metin Peker ve Seçkin Temur'dan oluşan seçici kurul yaptığı değerlendirme sonucunda "Büyük Ödül" vermezken, Aşkın Ayrancıoğlu ve Oğuz Gürel'e 20'şer milyonluk "iki eşit ödül"ü verdi. 15'er milyonluk "üç eşit ödül" ise, Cemalettin Güzeloğlu, Uğur Pamuk ve Erol Özdemir'e verildi. 10'ar milyonluk "dört eşit ödül" Ahmet Erkanlı, Mahmut Akgün, Mete Arif Tokmak ve Özcan Çalışkan'ın; 5'er milyonluk beş mansiyon ödülü ise, Hamza Dinç, M. Yiğit Özgür, Alper Susuzlu, Burak Ergin ve Hikmet Cerrah'ın eserlerine verildi.

Yarışmanın ödül töreni 18 Ekim Çarşamba günü saat 15.00'te Türk Standardları Enstitüsü Konferans Salonu'nda yapıldı.

SERGİLER... ETKİNLİKLER... OLAYLAR

Ondörtlü Karikatür Sergisi - 2

Ondört çizerin oluşturduğu Ondörtlü karikatür grubu, 2. sergisini 22 - 29 Ekim 1995 tarihleri arasında Boyabat Atatürkçü Düşünce Derneği'nde açtı. Sergi için biraraya gelen ondört çizer amaçlarını şöyle açıklıyorlar: "Toplumsal yaşamdaki sorunları, çarpıklıkları, çelişkileri açığa çıkarmak, aynı zamanda günümüz mizah dergilerinde tükeniş sürecini yaşayan, kadının ve erkeğin cinsel birer eşya olarak kullanıldığı, halktan kişilerle dalga geçildiği, parasal amaçla binbir türlü niteliksizliğin ortaya konduğu, insanları uyutan anlayışa karşı alternatif bir dille insancıl bir dünyanın kurulmasına katkıda bulunmak." Serginin iki de konuk sanatçısı var Kıbrıslı Rum çizer Xpis ile Necmi Rıza Ayça. Aşkın Ayrancıoğlu, B. Yalçın Ayrancıoğlu, E. Yaşar Babalık, Hüseyin Çakmak, Halis Dokgöz, Ahmet Erkanlı, Ahmet Gölebatmaz, Murat İlhan, Yılmaz Muslu, Mecit Özbek, Erol Özdemir, Seyit Saatçi, Engin Selçuk ve Seçkin Temur'un katıldığı Ondörtlü topluluğu, "Ondörtlü yıkıcı, öldürücü bir silah değil, güzellikleri yaratan bir silah olacaktır." diyor.

Karikatürlerle dünden bugüne İstanbul

Pimapen Kültürevi'nde 17 - 31 Ekim tarihleri arasında "Karikatürlerle dünden bugüne İstanbul" konulu bir karikatür sergisi açıldı. Turgut Çeviker'in düzenlediği sergi, çeşitli çizerlerin İstanbul'u işleyen karikatürlerinden oluşuyordu.

Erez'lerin çizgi film desenleri

Cemal ve Meral Erez'in çizgi film desenlerinden oluşan bir sergi Fransız Kültür Merkezi'nde açıldı. İki sanatçının 1973'ten beri çizdiği desenlerden oluşturulan sergi 13 Ekim'de sona erdi. Sergi sırasında sanatçıların çalışmalarından derlenen bir de video filmi gösterildi.

Sizinkiler'in boyama kitabı

Salih Memecan'ın Sabah gazetesinde yayımlanan çizgi bandı Sizinkiler'in boyama ve oyun kitapları yayımlandı. Üç ciltlik boyama kitabı, bandın kahramanları Limon ve Zeytin'in oyunda, okulda ve tatildeki maceralarını işliyor. Sizinkiler'in yeni bir albümü ise Mart yayınları tarafından basıldı.

Selçuk Demirel'in desenleri

Selçuk Demirel'in desenlerinin yer aldığı sergi, Ankara Galeri Nev'de açıldı. Demirel'in bugüne kadar dergi ve gazetelerdeki karikatürlerinin yanısıra, Türkiye, Fransa, Almanya, Japonya, İngiltere, Belçika, Hollanda ve İsveç'te birçok yayınevi tarafından desen albümleri, çocuk kitapları, kartpostal dizileri, afişleri yayımlandı.

Sema Ündeğer'in sergisi

Üyelerimizden Sema Ündeğer, Kaliforniya Cimnastik Korukent Spor Sağlık Tesilerinde 27 Ekim'de resim - heykel sergisi açtı.

Oğuz Aral'la mizah yolculuğu

Oğuz Aral'ın sunuculuğunu yaptığı Mizah Yolcuları programı Pazartesi günleri TRT 2'de yayınlanmaya başladı. Mizaha emek vermiş, hayatını mizah yaparak sürdürmüş yazar, karikatürcü ve oyuncuların konuk olduğu programda Oğuz Aral, konuk sanatçıları tanıtarak, onlarla mizah üzerine söyleşiyor. Programa şimdiye kadar Aziz Nesin, Uğur Yücel, Muzaffer İzgü, Semih Balcıoğlu, Yalçın Pekşen, Ahmet Uğurlu, Necef Uğurlu, Gani Müjde, Ayşen Gruda katıldı.

Berta Özgün'ün "Diyojen" albümü

Berta B. Özgün Bruda'nın "Diyojen" adlı bir karikatür albümü yayımlandı.

Üyemiz Sadık Pala evlendi

Üyemiz Sadık Pala ile Burcu 30 Ekim 1995 günü İzmir Eşrefpaşa Düğün Salonu'nda düzenledikleri bir düğünle evlendiler. Çifte mutluluklar dileriz.

Devrim Demiral baba oldu

Yönetim Kurulu üyemiz Devrim Demiral'ın geçtiğimiz ay bir oğlu oldu. Ana ve babanın mutluluğunu paylaşır, Çınar adı verilen bebeğe mutlu bir ömür dileriz.

Ali Ulvi'ye Burhan Felek ödülü

Türkiye Gazeteciler Cemiyeti'nin Burhan Felek adına verdiği Basın Hizmet Ödülleri bu yıl 7 gazeteciye verildi. Ödüllerden biri karikatürde 50. yılını kutlayan Ali Ulvi Ersoy'a verildi.

Acı bir kayıp

H.B.R. mizah dergisi çizeri ve "uyuyan şair"i Mert Ali Yaltırık, kiraladığı otomobille Kalkan'dan İstanbul'a dönerken Burdur yakınlarında 24 Eylül 1995 günü geçirdiği trafik kazasında yaşamını yitirdi. Gençliğinin en verimli çağında aramızdan ayrılan Mert Ata Yaltırık'ın yakınlarına başsağlığı dileriz.

Karikatür Dünyamızda ilkler-6

Hazırlayan: Yener Çakmak

*10 İkinci Kânun (Aralık) 1941 - 25 Nisan 1941 tarihleri arasında 16 sayı yayımlanan haftalık çocuk dergisi "Arkadaş"ta 15. sayıda Cemal Nadir dergiden ayrılınca 16. sayının kapak karikatürünü ve iç sayfa karikatürlerini Sacide Konakçı adlı bayan karikatürcü çizdi. Aynı sayıya, Cemal Nadir'in arkâ kapakta yer alan "Dede ile Torun" strip bandını Şinasi Karakaya çizdi. Böylelikle Sacide Konakçı, Cumhuriyet dönemimizde Selma Emiroğlu'ndan önce karikatürü yayımlanan ilk bayan karikatürcümüz oldu.

*1973 yılında "Nasreddin Hoca'nın Torunları" adlı karikatürcü anektodları ve karikatürleri albümünü hazırlayan Ayhan Yetkiner, 1950 yılında Balıkesir'de "Merhaba" adlı siyasi mizah dergisini çıkarttı.

*Karikatürcü Orhan İslimyeli, 1950 yılında Adapazarı'nda "Zurna", 1963 yılında Aydın'da "Kervan" adlı mizah dergilerini yayımladı.

*Uluslararası Simavi Karikatür Yarışması 1976 yılında "Çarşaf Uluslararası Büyük Karikatür Yarışması" adıyla başladı. 1983 yılında yarışma "1. Simavi Karikatür Yarışması" adını alarak uluslararası bir karikatür yarışması oldu ve heryıl tekrarlanmaya başladı. 1994 yılında yarışmayı organize eden Hürriyet gazetesinin satılması üzerine yarışma sona erdi.

*Osmanlı dönemi Türk karikatürünün ilk kişisel karikatür sergisini, 1918 yılında Sedat Simavi açtı. Bu sergide yer alan karikatürlerin bir bölümü, aynı yıl "Yeni Zenginler" adıyla albüm olarak yayımlandı.

*Osmanlı döneminde İzmir'de eski Türkçe harflerle, Türkçe olarak yayımlanan ilk mizah gazetesi "Kara Sinan"dır. Perşembe günleri haftalık olarak yayımlanan gazetenin sahibi Artin Bey'dir. 31. 7. 1875 - 1876 tarihleri arasında 34 sayı yayımlanan Kara Sinan'da çıkan karikatürlerde imza olmadığından kimlerin çizdiği bilinmemektedir. 1911 yılında İstanbul'da aynı adda bir mizah gazetesi daha çıkmıştır.

*Osmanlı Devrinde Trabzon'da karikatürlü olarak eski Türkçe harflerle Türkçe olarak yayımlanan ilk mizah gazetesi, "Haber Anası" 1909 yılında. 8 sayı çıkmıştır. "Şimdilik haftada bir defa perşembe günleri yayınlanır" ibaresi ile çıkan mizah gazetesinin imtiyaz sahibi Mehmet Tevfik, karikatürcüsü Ahmet Lütfi'dir.

Aynı yıl, 29 Temmuz 1909'da "Cadaloz" ve Trabzon "Meşveret Gazetesi" sahibi Naci Bey tarafından, 17 Haziran 1909'da yayınlanmaya başlayıp, 75 sayı yayınlanan "Ahbab" mizah gazeteleri çıkmaya başlamıştır.

Yarışma

Knokke - Heist / Belçika:
Knokke - Heist Karikatür Festivali'nin 35.'si 15.6.1996 tarihinde düzenlenecek. Aynı tarihte yarışma sonuçları açıklanacak ve ödül töreni düzenlenecek. Bu yıl 35. yıl etkinlikleri de içeren festivalde 35. yıl anısına bir de sergi açılacak.
35. Knokke - Heist Karikatür Yarışması'nın koşulları şöyle:
Yarışma 18 yaşının üzerinde bütün dünya karikatürcülerine açık .
Konu: Yarışmanın konusu geçmiş yıllardaki gibi **"İnsan gülmek istiyor veya insan gülmeyi arıyor"** (Man wants to laugh).
Karikatürler orjinal olmalı. Siyah beyaz veya renkli olabilir.
Boyutlar: A: minimum 21 cm, maksimum 42 cm
B: Minimum 30 cm, maksimum 60 cm.
Her katılımcıdan 5 karikatür isteniyor.
Yarışma karikatürleriyle birlikte bir dosya kağıdına büyük harflerle sırasıyla altalta: Ad, soyad, adres, posta kodu, varsa telefon ve fax numarası, gün ay ve yıl belirtilerek doğum tarihinin yazılması gerekiyor.
Son katılma tarihi: 7 Ocak 1996
Adres: Internationaal Cartoonfestival, Zeedijk Knokke 660 - B - 8300 Knokke - Heist - Belgie
Tel: (050) 630 380 fax: (050) 630 390l

Kasım 1995'te Karikatür ve Mizah Müzesi etkinlikleri

Atatürk Bulvarı, Kovacılar sokak, No: 12 Fatih / İstanbul
Tel: 521 12 64

10 - 20 Kasım '95.....	ÇİZGİLERLE ATATÜRK SERGİSİ
1-30 Kasım '95.....	KARİKATÜR - AFİŞ SERGİSİ
23 Kasım '95 Saat 16.00....	AYIN KONUK SANATÇISI: **İsmail GÜLGEÇ**/ Söyleşi
25 Kasım '95.....	TAŞ BASKI GÖSTERİSİ
Sürekli Sergi.....	TÜRK KARİKATÜRÜ
MİZAH KİTAPLIĞI.....	Pazar, Pazartesi günleri dışında hergün açık.
ÖZGÜN BASKI ATÖLYESİ.....	Uzman gözetiminde yapılan çalışmalar herkese açıktır. Perşembe ve Pazar günleri dışında hergün 14.00-18.00 arası.